

Bogár László: Ki ölte meg Kennedyt

2023 december 05. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Dúsgazdag és befolyásos család tagjaként gondtalan jólétben élhette volna életét, de

Bár már túl vagyunk a kerek évfordulón, most így utólag azért hoznám el? a „témát”, mert tanulságos, hogy hatvan év elteltével miként is kezeli ezt az ügyet a világ. Persze nem is az a kérdés, hogy konkrétan ki ölte meg, hisz

kivégezte egy bérgyilkos a bérgyilkost, akit aztán szintén kivégeztek. A kérdés az volna, hogy kik voltak a megbízók. És ez nem egy történelmi egzotikum, ami ma már érdektelen, hanem egy nagyon is aktuális kérdés, kik a világ urai, mit akarnak, és miért, mi okból és mi célból teszik azt, amit tesznek.

J. F. Kennedy a 20. század történelmének egyik legrejtélyesebb figurája. Dúsgazdag és befolyásos család tagjaként gondtalan jólétben élhette volna életét, de végül is fiatalon egy feltehet?leg örökre feltáratlanul maradó merénylet áldozatává vált. Mert ha már be is lépett a nagypolitikába, nyugodtan követhette volna azt a logikát, miszerint az Amerikai Egyesült Államok elnöke valójában csak egy hajtószíj. Személyén keresztül a globális hatalmi törekvések jutnak érvényre, és az elnöknek csak az a szerepe, hogy globális megbízóinak engedelmeskedve, de azért hitelesen, mármint a választók számára „eladható” módon tegye a dolgát. Nagyon nehéz lenne pontosan beazonosítani, hogy miért hívta ki maga ellen a sorsot, és szegült szembe meggondolatlanul a világot és benne egy amerikai elnök „feladatait” is meghatározó er?kkel.

Nem hihetjük komolyan, hogy ne lett volna tisztában tetteinek lehetséges következményeivel. Látványos és kihívó lázadása azonban mintha arra utalna, hogy bízott valamiben, ami elkerülhet?vé tehette volna számára a végzetet. Ma tehát csak annyit tudunk tenni, hogy megkíséreljük összefoglalni, hogy ki vagy mi is lehet ez a titokzatos er?, amely ellen fellázadt, és ami végül is leszámolt vele. Ez a valami, amelynek a pontos meghatározását eddig senki sem tudta megadni, nem a „háttérben” van, hanem felettünk. És ez nemcsak öncélú terminológiai okvetetlenkedés, hanem egy igen lényeges szemléleti összefüggésre irányítja rá a figyelmünket. Arra, hogy ez az er?, mivel felettünk van, így nem látunk rá, minden törekvésünk és reménykedésünk ellenére folyamatosan azt csinál mindennel és mindenkivel, amit csak akar. Minden mindig pontosan úgy történik, ahogy eltervezte, vagy ha ritka kivételként néha mégsem, akkor elégedetten csettint, hogy ja, nem így akartam, de így még jobb.

És ami igazán megrendít? számunkra, az az, hogy fogalmunk sincs, hogy mindezt miként csinálja. Illetve logikailag egyetlen magyarázat, pontosabban feltevés adódik, az, hogy szellemileg olyan mértékben áll felettünk, hogy nem tudunk igazán képet alkotni sem a szándékairól, vagyis hogy mi okból és mi célból is teszi azt, amit tesz, sem arról a mechanizmusról, amivel átviszi akaratát világunkra. Kennedy fizikai megsemmisítése feltehet?leg azért vált elkerülhetetlenné a „nem létez?” világer? számára, mert számos kényes ponton olyan kihívóan vette semmibe a „fels?bb akaratot” és hagyta teljesen figyelmen kívül az egyre határozottabb fegyelmez? jelzéseket, hogy példát kellett statuálni. Sorsa nem hasonlítható Nixonéhoz, mert Nixon engedelmes eszköze volt ennek a világer?nek, nem a világer? „karaktergyilkolta” le, hanem csupán hagyta, hogy egy uralmi szint? csetepatéban elbukjon. Vagyis Nixon csak egy ügyetlen pancser volt, aki saját magát hozta lehetetlen helyzetbe, és a világer? nem látott okot arra, hogy kimentse ?t szorult helyzetéb?l. Kennedy viszont fékezhetetlen volt, s?t minél érhet?bb figyelmeztetéseket kapott, annál elszántabb lett, így a fizikai likvidáláson kívül nem maradt más eszköz a világer? számára. Ráadásul testvérével, Robert Kennedy igazságügy-miniszterrel olyan tandemet alkottak, ahol ez a már-már ámokfutásszer? elszántság láncreakcióként tette megállíthatatlanná ?ket. Ezért amikor Robert öt évvel kés?bb szintén elindult az elnökválasztáson, vele szemben is a „preventív” likvidálást tartották az egyetlen lehet?ségnek. Elismeréssel adózva a testvérpár bátorságának, azért csak feljön az emberben a régi vicc poénja, miszerint „nem vak az, csak vakmer?”.

A Kennedy testvéreket valóban elvakította vakmer?ségük, nem látták vagy inkább nem akarták látni azt, hogy a minden addigi normát semmibe vev? provokatív lendületük ebben a formában csak a semmibe vezethet. Nem világos, hogy miben bíztak, miért nem látták, hogy a nemzetállami uralmi szint jogilag legitim akaratképz? eszközeivel való fenyeget?zésük teljesen súlytalan ezzel a világer?vel szemben, hogy nincs és nem is lehet olyan „fegyverük”, ami hatékony lehetne ebben az egyenl?tlen közdelemben. Túlfeszült lényeglátók voltak, de nem volt világos elképzelésük arról, hogy mit is jelentene számukra a „gy?zelem”, vagyis tragikus haláluk a „lényeglátó realizmus” hiányának drámai megjelenítése volt. Minden tiszteletre méltó igyekezete ellenére az ifjú Robert Kennedy a mai Amerikában inkább csak egy szívszorító paródiája apja és nagybátyja tragikus sorsának. Narratívái és e narratívák naiv el?adásmódja súlytalan kihívóvá teszik, úgy, hogy igazából nem kell intézményesen akadályozni, mert a családi nosztalgia szellemi t?keként való felhasználásán kívül nincs más er?forrása, és ez sem az uralmi tér, sem a választók számára nem elégséges az induló lendülethez sem, a folytatásról már nem is beszélve.

Összefoglalva a lényeget, hatvan év elteltével semmivel nem vagyunk közelebb Kennedy likvidálásának megértéshez, mint bármikor voltunk. Márpedig világunk egyre vészjóslóbb kaotikus örvénylése nagyon fontossá tenné, hogy tanuljunk tragikus sorsából.

Bogár László

A szerz? közgazdász

www.magyarhirlap.hu

Ajánló